

1. ΕΡΩΤΗΣΗ: Οι ρυθμίσεις του νόμου για το Ασφαλιστικό θα είναι μόνιμες; Οι περικοπές του σταθερές;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Βασικός κανόνας είναι να συγκρατηθεί η δαπάνη για τις συντάξεις, ώστε να μην αυξηθούν πάνω από το 2,5% του Α.Ε.Π. πλέον της δαπάνης του 2009, έως το 2060. Δίχως την παρέμβασή μας, από 13,5% που είναι σήμερα (μαζί με τις επικουρικές), θα αυξανόταν στο 26% έως το 2060, δηλαδή θα αυξανόταν κατά 12,5% του Α.Ε.Π. Αυτό σημαίνει ότι η εθνική οικονομία θα πιναζόταν στον αέρα. Δεν θα υπήρχαν χρήματα ούτε για την παιδεία, ούτε για την υγεία, ούτε για καμμία άλλη δημόσια πολιτική. Όλη η χώρα θα εργαζόταν για να πληρώνει συντάξεις. Η αλλαγή του Ασφαλιστικού όπως είχε σχεδιαστεί πριν το Μνημόνιο περιορίζει την αύξηση της **εθνικής συνταξιοδοτικής δαπάνης στο 3% του Α.Ε.Π., έως το 2060 (μαζί με τις επικουρικές)**. Δηλαδή μόλις 0,5% πάνω από τον κοινοτικό μέσο όρο. Στο συμπέρασμα αυτό καταλήγει η αναλογιστική μελέτη την οποία εκπόνησε η Εθνική Αναλογιστική Αρχή και την οποία πιστοποίησε η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ο εγκυρότερος πιστοποιητικός οργανισμός στον πλανήτη για τις συντάξεις). Τώρα εκπονείται νέα αναλογιστική μελέτη με βάση τα δεδομένα του Μνημονίου για το Ασφαλιστικό (π.χ. σύνταξη μετά από 40 χρόνια ασφάλισης και το 60^ο έτος της ηλικίας). Είναι φανερό, πως με τα αριθμητικά δεδομένα του Μνημονίου η αύξηση των εθνικών συνταξιοδοτικών δαπανών θα πέσει κάτω από τον κοινοτικό μέσο όρο, έως το 2060. Γι' αυτό στο άρθρο 11 § 2 του νόμου θεσπίστηκε μία ρήτρα, ώστε από την 1/1/2011 και ανά δύο χρόνια να εκπονούνται νέες αναλογιστικές μελέτες, προκειμένου να καθορίζεται ανάλογα το ύψος των παροχών. Είναι δικαιολογημένη η αισιοδοξία, πως θα καταστεί δυνατή η βελτίωση των παροχών προς τους συνταξιούχους.

2. ΕΡΩΤΗΣΗ: Για να γίνει συγκεκριμένο το προηγούμενο ερώτημα, είναι μόνιμη η περικοπή της 13^{ης} και 14^{ης} σύνταξης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η περικοπή της 13^{ης} και 14^{ης} σύνταξης προβλέφθηκε με το Μνημόνιο και περιελήφθηκε στον παρόντα νόμο. Με τροπολογία που θα εισαχθεί την Τρίτη, θα καθοριστεί το επίδομα των 800 Ευρώ που προβλέπει ο νόμος 3845/2010 (κατ' εφαρμογήν του Μνημονίου), το οποίο και θα αναπροσαρμόζεται ανάλογα με τις αυξανόμενες δυνατότητες του εξορθολογισμένου νέου ασφαλιστικού συστήματός μας.

3. ΕΡΩΤΗΣΗ: Γιατί έπρεπε να γίνει τόσο ευρεία και ριζική αλλαγή του Ασφαλιστικού;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Διότι το παρόν σύστημα εξήντησε τα όριά του και από το 2009 δεν είχε δυνατότητα να εξασφαλίζει τις συντάξεις των νυν συνταξιούχων, αλλά και όσων ασφαλισμένων θα έβγαιναν στη σύνταξη τα επόμενα χρόνια. Το Ι.Κ.Α. και ο Ο.Α.Ε.Ε «ξέμειναν» τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο του 2009. Δίχως τις παρεμβάσεις της κυβέρνησης ο Ο.Α.Ε.Ε. θα είχε «ξεμείνει» από τον Ιούνιο του 2010 (!) και δεν θα είχε να πληρώσει συντάξεις. Με διάφορα «μερεμέτια» μεταφέρθηκε αυτός ο κίνδυνος στον Αύγουστο. Δεν πάει, όμως, άλλο. Το 2009 το κράτος έδωσε 2,5 δις έκτακτη επιχορήγηση για να δοθούν συντάξεις. Το 2010 θα χρειαζόμασταν 3,8 δις Ευρώ έκτακτης κρατικής χρηματοδότησης, ενώ το 2011 θα απαιτούνταν ακόμη 5 δις Ευρώ. Πραγματική μαύρη τρύπα. Οι αιτίες αυτής της παρακμής του ισχύοντος συστήματος (το λεγόμενο σύστημα PAY-AS-YOU GO) είναι α) η αύξηση του προσδόκιμου και η γήρανση του πληθυσμού (η σχέση εργαζομένων/ ασφαλισμένων από 4 προς 1, έχει γίνει 1,7 προς 1!!!) β) οι πελατειακές πολιτικές αποφάσεις (π.χ. ένταξη στο Ι.Κ.Α. ταμείων των Δ.Ε.Κ.Ο., με πολύ μεγάλες συντάξεις, δίχως όμως τους σχετικούς πόρους για τις επόμενες δεκαετίες) και γ) η εισφοροδιαφυγή, η εισφοροκλοπή και η σπατάλη στη φαρμακευτική δαπάνη και στη δαπάνη για ιατρικές εξετάσεις και για ιατρικά υλικά (βηματοδότες κ.λπ.). Γι' αυτό, λοιπόν, αλλάζει το σύστημα. Η βασική σύνταξη θα καταβάλλεται από το κράτος και η αναλογική σύνταξη θα βασίζεται σε περισσότερο χρόνο εργασίας και θα σχετίζεται με το πόσες εισφορές καταβάλλει ο ασφαλισμένος. Άρα ο ίδιος ο ασφαλισμένος θα γίνει φύλακας των ενσήμων του και έτσι θα περιοριστεί και η εισφοροδιαφυγή. Οι υπηρεσίες υγείας σταδιακά θα περάσουν στο Υπουργείο Υγείας. Κι ακόμη, γίνεται πλήρης διάκριση της σύνταξης από τις προνοιακές παροχές, ούτως ώστε να αρχίσει επιτέλους να δομείται ένα πραγματικό κράτος πρόνοιας στην Ελλάδα και να μην ασκείται συνταξιοδοτική πολιτική μέσω της προνοιακής πολιτικής. Ταυτοχρόνως, δίνεται επιτυχώς η μάχη για τις φαρμακευτικές και λοιπές ιατρικές δαπάνες, ενώ απαγορεύονται οι κρατικές παρεμβάσεις σε ό,τι αφορά το συνταξιοδοτικό σύστημα.

4. ΕΡΩΤΗΣΗ: Εκτός από τη μεγάλη δομική αλλαγή στο Ασφαλιστικό, με την καθιέρωση βασικής κι αναλογικής σύνταξης, ο νέος νόμος για το Ασφαλιστικό εμπεριέχει και άλλες καινοτομίες που μπορεί να διευκολύνουν τους ασφαλισμένους αλλά και το ίδιο το σύστημα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Το ΠΑΣΟΚ πρέπει να αναδείξει ορισμένες πολύ σημαντικές θεσμικές παρεμβάσεις που γίνονται με το νέο νόμο. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι τα εξής:

α) Για τους περιστασιακά απασχολούμενους π.χ. Το κατ' οίκον προσωπικό και οι περιστασιακώς απασχολούμενοι στον επισιτιστικό τομέα, υπάρχει ειδική πρόβλεψη για την πληρωμή τους, με το εργόσημο, δηλαδή μία επιταγή η οποία ενσωματώνει τόσο την αμοιβή του εργαζόμενου όσο και τις εισφορές για την ασφάλισή του. Υπολογίζουμε ότι με αυτό το πρωτοποριακό μέτρο θα διευκολύνουμε τον εργαζόμενο, τον εργοδότη αλλά και τα Ασφαλιστικά Ταμεία τα οποία θα εισπράττουν τις εισφορές.

β) Δημιουργείται Ενιαίος Φορέας Πρωτοβάθμιας Φροντίδας και διαχωρίζονται οι Υπηρεσίες Υγείας από τις Υπηρεσίες Συντάξεων στα Ταμεία. Αυτό σημαίνει ότι παύει να υπάρχει διαφορά ανάμεσα στο Ιατρικό Κέντρο του ΕΣΥ και του ΙΚΑ και κατά συνέπεια κάθε πολίτης θα μπορεί να προσφεύγει στο κοντινότερο Κέντρο Υγείας προκειμένου να μην ταλαιπωρείται. Αυτή την αλλαγή, την έχει υποσχεθεί εδώ και πάρα πολλά χρόνια το ΠΑΣΟΚ και έφτασε επιτέλους η ώρα να την εφαρμόζει.

γ) Ιδρύεται Ενιαίο Κέντρο Ελέγχου Πληρωμών Συντάξεων ώστε να αποφεύγονται λαθροθηρίες και επιβάλλεται η πληρωμή αποδοχών και ασφαλιστικών εισφορών, ταυτόχρονα, μέσω του τραπεζικού συστήματος.

δ) Εξασφαλίζεται η ασφαλιστική κάλυψη για υγειονομική περίθαλψη των ελεύθερων επαγγελματιών όταν για κάποιο λόγο διακόπτουν την επαγγελματική τους δραστηριότητα. Επιτυγχάνουμε έτσι την εφαρμογή της αρχής: «Κανένας άνθρωπος χωρίς ιατροφαρμακευτική περίθαλψη».

5. ΕΡΩΤΗΣΗ: Υπάρχει περίπτωση να κριθούν αντισυνταγματικές κάποιες ρυθμίσεις του σχεδίου νόμου;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Αυτό το ερώτημα είναι ανοιχτό για όλους τους νόμους. Ωστόσο για ορισμένες προβλέψεις του Μνημονίου (όπως π.χ. η σχεδόν ακαριαία προσαρμογή των ηλικιακών ορίων σε ορισμένες περιπτώσεις) το ενδεχόμενο μιας αρνητικής δικαστικής απόφασης είναι μεγαλύτερο. Όχι μόνο από την ελληνική δικαιοσύνη, αλλά από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Ο δικαστικός έλεγχος, ωστόσο, δεν είναι

απειλή για την ελληνική κυβέρνηση. Η προσφυγή στα δικαστήρια είναι άσκηση δικαιώματος κι είναι απολύτως σεβαστή στο πλαίσιο του κράτους δικαίου. Ο δικαστικός έλεγχος ορισμένων σημείων του Μνημονίου, τόσο από τα ελληνικά, όσο και από τα ευρωπαϊκά δικαστήρια είναι ευπρόσδεκτος και θα βοηθήσει την Ελλάδα και τους πολίτες της.

6. ΕΡΩΤΗΣΗ: **Πόσο είναι το ποσοστό αναπλήρωσης με βάση το σχέδιο – νόμου;**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Το ποσοστό αναπλήρωσης μαζί με τη βασική σύνταξη φθάνει στο 64%. Η μείωση σχετικώς με το ισχύον καθεστώς είναι μεσοσταθμικώς 7%, όπως ακριβώς είχε προβλεφθεί και στο προσχέδιο νόμου, το οποίο ενέκρινε το Υ.Σ. πριν από ένα περίπου μήνα. Εισηγήσεις για 480 € (βασική+αναλογική+επικουρική) δεν λήφθηκαν υπόψη. Σήμερα, λοιπόν, η αναπλήρωση θα είναι 64% των συντάξιμων αποδοχών, ενώ η επικουρική σύνταξη προστίθεται στο ποσοστό αυτό.

7. ΕΡΩΤΗΣΗ: **Προεκλογικά αλλά και αμέσως μετά τις εκλογές η κυβέρνηση έλεγε διαφορετικά πράγματα. Δεν αυξάνονται τα όρια ηλικίας, δεν μειώνονται οι συντάξεις, δεν αυξάνονται οι εισφορές. Πως έχουν τα πράγματα ως προς τα τρία "δεν" στο σχέδιο νόμου;**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η παρατήρηση δεν αφορά μόνο το σκέλος του Ασφαλιστικού. Συνολικά η οικονομική και κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης έχει αλλάξει λόγω της δημοσιονομικής κρίσης που ξέσπασε μετά από την καταστροφική διαχείριση της προηγούμενης διακυβέρνησης. Το δίλημμα στο οποίο κλήθηκε η κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. να απαντήσει είναι «χρεωκοπία ή επιβίωση». Σε αυτό το πλαίσιο αναγκάζεται να πάρει και αποφάσεις εκτός προγραμματικών διακηρύξεων και εκτός ιδεολογικών αρχών. Γίνεται σήμερα αυτό που απαιτείται, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα αύριο να ζήσουν οι πολίτες της χώρας καλύτερες ημέρες. Συγκεκριμένα για τα λεγόμενα τρία "ΔΕΝ": Πράγματι δεν αυξάνονται σε καμία περίπτωση οι εισφορές. Επίσης, δεν αυξάνονται τα γενικά όρια ηλικίας. Το 65°, παραμένει το γενικό όριο ηλικίας συνταξιοδότησης. Αυξάνεται, βέβαια, ο μέσος όρος ηλικίας συνταξιοδότησης κατά δύο έτη (από 61.5 να πάει στο 63.5). Να σημειωθεί, πως εκεί περίπου ήταν το 2003, αλλά οι πελατειακές εθελούσιες έξοδοι της περιόδου 2004-2009 μείωσαν κατά 2 έτη το μέσο όρο ηλικίας συνταξιοδότησης στην Ελλάδα. Κι ακόμη, υπάρχουν δύο αυξήσεις ορίων ηλικίας λόγω Μνημονίου (Βαρέα και Ανθυγιεινά και μητέρες ανηλίκων παιδιών μετά το 55° έτος). Τέλος ως προς το "δεν" στη μείωση

των συντάξεων, υπάρχει η μεσοσταθμική μείωση κατά 7% - δική μας επιλογή, δίχως την παρέμβαση του Μνημονίου – που αφορά τις συντάξιμες αποδοχές άνω των 1.800 €, η οποία όμως προκύπτει από την απολύτως δίκαιη αναλογική σχέση αφενός της σύνταξης και αφετέρου του χρόνου εργασίας και των εισφορών που καταβλήθηκαν.

8. ΕΡΩΤΗΣΗ: Πολλοί λένε ότι με αυτό το ασφαλιστικό καταρρέει ο κοινωνικός χαρακτήρας της δημόσιας ασφάλισης και ανοίγει ο δρόμος της ιδιωτικής ασφάλισης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Σε καμία περίπτωση. Παρά τις ενσωματώσεις των σκληρών μέτρων που περιγράφονται στο Μνημόνιο, έχει γίνει ό,τι είναι απαραίτητο για να διασφαλιστεί ο δημόσιος και καθολικός χαρακτήρας του ασφαλιστικού συστήματος και την επιβεβαίωση του χαρακτήρα του ως κοινωνικού αγαθού. Γι' αυτό το σκοπό δεν έγινε δεκτή και επιτεύχθηκε η απόσυρση της απαίτησης για ποσοστό αναπλήρωσης έως 48%, κάτι που πραγματικά θα εκθεμελίωνε το δημόσιο και καθολικό χαρακτήρα της κοινωνικής ασφάλισης, καθιστώντας την έναν ανεπαρκή και συμπληρωματικό πυλώνα ενός ιδιωτικού συστήματος.

9. ΕΡΩΤΗΣΗ: Το κράτος παύει να εγγυάται τις συντάξεις και περιορίζεται μόνο στη βασική σύνταξη;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η εμπειρία των τελευταίων ετών έδειξε ότι το Κράτος εγγυάται τις συντάξεις και τις άλλες παροχές όταν είναι ένα κράτος που δεν βρίσκεται σε κατάσταση χρεοκοπίας. Αυτό θέλουμε να επιτύχουμε: να μην ξαναβρεθεί η χώρα στο μέλλον, στην κατάσταση που βρίσκεται σήμερα. Οι συντάξεις είναι εγγυημένες όταν υπάρχουν κανόνες και νόμοι που εφαρμόζονται. Εμείς, με το νέο θεσμικό πλαίσιο θέτουμε τις βάσεις για ένα ασφαλιστικό σύστημα που εξασφαλίζει την καταβολή των συντάξεων με απόλυτα σαφείς και προσδιορισμένες τις υποχρεώσεις του Κράτους, των επιχειρήσεων και των εργαζομένων. Διασφαλίζονται λοιπόν, οι συντάξεις με συνεχή παρακολούθηση της εξέλιξης των οικονομικών μεγεθών των Ταμείων και με την εξασφάλιση των αναγκαίων όρων στο πλαίσιο της τριμερούς χρηματοδότησης του συστήματος. Οι σταθεροί κανόνες και οι εφαρμογή τους αποτελούν την ουσιαστική εγγύηση για τις συντάξεις και τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος, αντί της αφηρημένης νομικής δέσμευσης που δεν έχει αντίκρισμα όταν λείπουν οι παραπάνω προϋποθέσεις.

10. ΕΡΩΤΗΣΗ: **Οι επικουρικές συντάξεις παύουν να έχουν την εγγύηση του κράτους; Ποιες θα είναι οι επιπτώσεις;**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η επικουρική ασφάλιση λειτουργεί και αυτή μέσα από ορισμένους κανόνες. Οι σημερινές γενιές δεν μπορούν να αφήσουν χωρίς επικουρική σύνταξη τις επόμενες. Είναι αυτονόητο, ότι τα επικουρικά Ταμεία θα πρέπει να δίνουν συντάξεις ανάλογες των οικονομικών τους δυνατοτήτων, χωρίς να στερήσουν αυτό το δικαίωμα από τους συνταξιούχους των επόμενων γενεών. Οι πόροι των Ταμείων προέρχονται από τη συνεισφορά εργαζομένων και επιχειρήσεων και, όπως έως τώρα συνέβαινε, το Δημόσιο και ο κρατικός προϋπολογισμός δεν μπορούν να συμμετέχουν στη χρηματοδότηση των ελλειμμάτων αυτών των Ταμείων. Εκτός βεβαίως των περιπτώσεων που το ίδιο το Δημόσιο παρεμβαίνει με πολιτικές κοινωνικού χαρακτήρα, το κόστος των οποίων πρέπει και να αναλαμβάνει.

11. ΕΡΩΤΗΣΗ: **Τι σημαίνει ο διαχωρισμός των προνοιακών παροχών από τις ασφαλιστικές και ποιες συνέπειες έχει;**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ο διαχωρισμός των προνοιακών από τις ασφαλιστικές παροχές διευκρινίζει και καθιστά δεσμευτικές τις υποχρεώσεις του κράτους έναντι των πολιτών, στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής. Ταυτόχρονα απαλλάσσει την κοινωνική ασφάλιση από την υποχρέωσή της να υποκαθιστά το αναιμικό κράτος πρόνοιας στη χώρα μας, σε βάρος των πόρων των εργαζομένων:

α. Η βασική σύνταξη συμπυκνώνει, ξεκαθαρίζει και καθιστά δεσμευτική την υποχρέωση του κρατικού προϋπολογισμού, να συνεισφέρει στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, ενισχύοντας το θεσμό της τριμερούς χρηματοδότησης: η βασική σύνταξη αποτελεί ξεκάθαρο ασφαλιστικό δικαίωμα των εργαζομένων.

β. Η βασική σύνταξη αποκτά προνοιακό χαρακτήρα μόνο όταν απευθύνεται στους ανασφάλιστους που συμπληρώνουν το 65^ο έτος της ηλικίας τους και εκεί εντάσσεται στη σφαίρα του κράτους πρόνοιας, συντελώντας στην ενδυνάμωση του ατροφικού αυτού τομέα κρατικής πολιτικής. Πάνω σε αυτή θα πρέπει να οικοδομηθεί αμέσως ένα επαρκές προνοιακό σύστημα που θα λειτουργεί ως δίκτυο κοινωνικής ασφάλειας για όλους τους συμπολίτες μας που το έχουν ανάγκη, ενοποιώντας όλους τους κατακερματισμένους μηχανισμούς πρόνοιας με μεγιστοποίηση του κοινωνικού αποτελέσματος.

12. ΕΡΩΤΗΣΗ: Λέγεται ότι με το σχέδιο νόμου αίρονται αδικίες. Πόσο δίκαιο είναι όμως να εξαιρούνται δικηγόροι, γιατροί, ένστολοι, δημοσιογράφοι; Με τους βουλευτές τι γίνεται;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Τα ταμεία των δικηγόρων/γιατρών/μηχανικών/δημοσιογράφων (που είναι δύο, ΕΤΑΑ και ΕΤΑΠ-ΜΜΕ), δεν εξαιρούνται επί της ουσίας. Τυπικά διατηρούν τη διοικητική τους αυτοτέλεια, για τεχνικούς λόγους, **ΚΑΤΑΒΑΛΛΟΝΤΑΣ ΑΥΤΑ ΤΗ ΒΑΣΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΟΧΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ**, εντάσσονται όμως πλήρως στους ενιαίους κανόνες λειτουργίας και συνταξιοδοτικών παροχών που διέπουν συνολικά το σύστημα. Να σημειωθεί εδώ, ότι στα Ταμεία αυτά υπάγεται μόνο το 7,5% των ασφαλισμένων. **ΝΑ ΣΗΜΕΙΩΘΕΙ ΑΚΟΜΗ ΟΤΙ ΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝΣΤΟΛΟΙ, ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΟΣΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ 1.1.2011, ΘΑ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΜΙΣΘΩΤΩΝ (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ)** και η σύνταξή τους θα υπολογίζεται με τον ίδιο τρόπο που υπολογίζεται και στον ιδιωτικό τομέα.

Οι βουλευτές και όλοι οι αιρετοί εντάσσονται στο καθεστώς διαδοχικής ασφάλισης και μπορούν να συνεχίσουν την ασφάλιση στα Ταμεία τους, καταβάλλοντας οι ίδιοι τις ασφαλιστικές τους εισφορές.

13. ΕΡΩΤΗΣΗ: Τι γίνεται με το καθεστώς της παράλληλης ασφάλισης; Αλλάζει; Διατηρείται; Καταργείται;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Οι εργαζόμενοι που πρωτοασφαλίστηκαν μετά την 1.1.1993 διατηρούν το δικαίωμα να ασφαρίζονται υποχρεωτικά σε ένα Ταμείο, ακόμη και όταν ασκούν παράλληλα δύο ή περισσότερα επαγγέλματα. Καταργούνται οι εξαιρέσεις που υπήρχαν για ασφαλισμένους πριν το 1993 (δημοσίους υπαλλήλους, γιατρούς, δικηγόρους, μηχανικούς) που ασφαλιζόνταν έως σήμερα σε ένα Ταμείο, ενώ είχαν παράλληλα και άλλες επαγγελματικές δραστηριότητες, για τις οποίες θα έπρεπε να ασφαλιστούν στα αντίστοιχα Ταμεία. Για τους εργαζόμενους αυτούς παρέχεται βέβαια το δικαίωμα να λαμβάνουν και δεύτερη σύνταξη, εφόσον θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τις προϋποθέσεις που προβλέπει το κάθε Ταμείο.

14. ΕΡΩΤΗΣΗ: Είχατε ως αντιπολίτευση πρωτοστατήσει για την κατάργηση του ΛΑΦΚΑ. Τώρα επαναφέρετε αυτή τη ρύθμιση με τη μορφή της Ειδικής Εισφοράς Αλληλεγγύης; Δεν είναι αντιφατική αυτή η στάση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έχει την υποχρέωση να καταλείψει τα βάρη ανάμεσα στις σημερινές και στις επόμενες γενιές συνταξιούχων. Η Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης δεν αφορά χαμηλοσυνταξιούχους κάτω των 1.400€. Αυτό δεν πρέπει να το ξεχνάμε, διότι ο ΛΑΦΚΑ αφορούσε ακόμη και τις συντάξεις των 500€ και 600€!!! Είναι αναγκαίο να συνεισφέρουν και οι σημερινοί συνταξιούχοι, ανάλογα με το ύψος της σύνταξής τους, προκειμένου να ενισχυθούν τα οικονομικά των Ταμείων και να διασφαλιστούν οι επόμενες γενιές, ξεκινώντας από τον Αύγουστο. Από αυτή την Ειδική Εισφορά δεν εξαιρείται κανένας, όπως συνέβαινε στο παρελθόν (ούτε οι βουλευτές, δικαστές, συνταξιούχοι με υψηλά εισοδήματα).

15. ΕΡΩΤΗΣΗ: **Δεν φοβάστε ότι η Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης, κατά το πρότυπο του ΛΑΦΚΑ, θα κριθεί και αυτή αντισυνταγματική;**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Μέσα στα πολλά ψέματα που κυκλοφόρησαν, για λόγους κινδυνολογίας, αυτή την εποχή, διακινήθηκε και η ψευδής πληροφορία ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο κήρυξε αντισυνταγματική την Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης ή ότι στο παρελθόν το Συμβούλιο της Επικρατείας είχε κρίνει ως αντισυνταγματικό το ΛΑΦΚΑ. Για την αποκατάσταση της αλήθειας, πρέπει όλοι να ξέρουν το εξής: Το ΛΑΦΚΑ με 3 αποφάσεις του, το Συμβούλιο της Επικρατείας τον είχε κρίνει ως συνταγματικό. Αντισυνταγματικό τον είχε κρίνει το Ελεγκτικό Συνέδριο. Εμείς λάβαμε υπόψη μας τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου και έτσι αυτή τη φορά, ομόφωνα, το Ελεγκτικό Συνέδριο έκρινε την Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης ως συνταγματική. Οι εξειδικευμένοι στη διασπορά αστήρικτων ειδήσεων πρέπει να κάνουν την αυτοκριτική τους.

16. ΕΡΩΤΗΣΗ: **Αυξάνονται τα όρια ηλικίας που πλήττουν σε μεγάλο βαθμό τις γυναίκες. Πόσο δίκαιο είναι και συμβατό με τις προεκλογικές δεσμεύσεις του ΠΑΣΟΚ όταν αυξάνονται τα όρια συνταξιοδότησης έως και 15 χρόνια;**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Όλες οι δεσμεύσεις για την απότομη και άδικη αύξηση ορίων ηλικίας προκύπτουν ευθέως από το Μνημόνιο, αλλά και από την απόφαση του **Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.**

Επιχειρήθηκε και εξασφαλίστηκε στο μέτρο του δυνατού μια ευρύτερη μεταβατική περίοδο, ώστε να μην υπάρχουν μεγάλες αλλαγές για όσους βρίσκονται κοντά στη συνταξιοδότηση. Διασφαλίζονται πλήρως τα δικαιώματα όσων έχουν θεμελιώσει ή θα θεμελιώσουν συνταξιοδοτικά

δικαιώματα, έως το τέλος του 2010. Προβλέπεται κλιμάκωση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης από 1.1.2011 και μετά, με βάση το χρόνο συμπλήρωσης του απαιτούμενου για συνταξιοδότηση χρόνου ασφάλισης. Αυτό σημαίνει στην πράξη, με εξαίρεση την περίπτωση των μητέρων, ότι η επιβάρυνση στα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης αλλά και στα απαιτούμενα έτη ασφάλισης θα είναι κλιμακούμενη κατά 2 το πολύ έτη ανά έτος, τα επόμενα 3-7 χρόνια.

Για παράδειγμα, ο εργαζόμενος στα ΒΑΕ που μπορούσε να συνταξιοδοτηθεί με 35 έτη ασφάλισης στο 55^ο έτος της ηλικίας του, θα έχει προσαύξηση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης κατά 9 μήνες ανά έτος, για να φτάσει από το 55^ο έτος στο 60^ο το 2017.

Η γυναίκα, ασφαλισμένη του ΙΚΑ, που μπορούσε να πάρει μειωμένη σύνταξη στο 55^ο έτος της ηλικίας της θα έχει αύξηση ορίου ηλικίας κατά ένα έτος ανά έτος, από την 1.1.2011, για να φτάσει το 2015 στο 60^ο έτος.

Οι μητέρες ανηλίκων, οι οποίες υφίστανται τη μεγαλύτερη αύξηση στο όριο ηλικίας συνταξιοδότησης, για όσες συμπληρώνουν τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης το 2011, το όριο ηλικίας αυξάνεται από το 50^ο στο 52^ο έτος, αντίστοιχα για όσες συμπληρώνουν το χρόνο ασφάλισης αυτό το 2012, το όριο διαμορφώνεται στο 55^ο έτος ηλικίας και μετά τη 1.1.2013 στο 65^ο έτος της ηλικίας. Για μειωμένη σύνταξη, τα όρια ηλικίας διαμορφώνονται αντίστοιχα στο 50^ο , 53^ο και 60^ο έτος της ηλικίας.

17. ΕΡΩΤΗΣΗ: Ποιες αλλαγές γίνονται στους ασφαλισμένους πριν το 1983;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Σε όσα Ταμεία προβλέπεται συνταξιοδότηση με 35 χρόνια ασφάλισης ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας το δικαίωμα αυτό διατηρείται αφού έχουν ήδη θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα (Δημόσιο, Τράπεζες, ΔΕΚΟ, εργαζόμενοι στα ΜΜΕ). Για όλες τις υπόλοιπες κατηγορίες, ακολουθούνται τα όρια που προβλέπονται και για τους, μετά την 1.1.1983, ασφαλισμένους. Υπάρχει βέβαια και εδώ ο περιορισμός του συντελεστή αναπλήρωσης της σύνταξης για κάθε έτος ασφάλισης στο 2% από 1.1.2013. Αυτό ισχύει και για τους ασφαλισμένους του ιδιωτικού τομέα, εφόσον έχει θεμελιωθεί συνταξιοδοτικό δικαίωμα με βάση τα έτη που προβλέπονται για κάθε κατηγορία.

18. ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς θα γίνεται ο υπολογισμός των συντάξιμων αποδοχών, δηλαδή με βάση πόσα και ποια χρόνια του εργασιακού βίου;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Από 1.1.2011 θα αρχίσει να υπολογίζεται, σταδιακά, κατ' έτος, με βάση τους συντελεστές του νέου συστήματος όλος ο χρόνος του εργασιμου βίου με τον ακόλουθο τρόπο: για έναν εργαζόμενο που συνταξιοδοτείται πχ. το 2016 οι συντάξιμες αποδοχές θα υπολογιστούν με το νέο σύστημα από το 2011 έως το 2015 και με βάση το παλαιό σύστημα, με κριτήριο τα 5 καλύτερα χρόνια της τελευταίας δεκαετίας, αρχής όμως γενομένης για τον υπολογισμό από το 2015 και πίσω.

19. ΕΡΩΤΗΣΗ: Από πότε θα ισχύσει ο συνδυασμός 40 χρόνια ασφάλισης και 60 έτη όριο ηλικίας;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Από 1.1.2011 και σταδιακά έως το 2015. Στην περίπτωση που ο ασφαλισμένος συμπληρώνει αυτές τις δύο προϋποθέσεις παίρνει πλήρη σύνταξη. Εν προκειμένω βέβαια προβλέπουμε τη δυνατότητα αναγνώρισης του πλασματικού χρόνου εργασίας εκ των οποίων τα κάτωθι είναι χωρίς εξαγορά: πλασματικός χρόνος μητέρων (βαρύνει το Ταμείο), κύηση και λοχεία, επιδοτούμενη ανεργία και ασθένεια. Εξαιρετικά χαμηλό είναι το ποσό εξαγοράς σε ό,τι αφορά στο χρόνο σπουδών (1.800€ το χρόνο).

20. ΕΡΩΤΗΣΗ: Τι προβλέπει το σχέδιο νόμου για τη διαδοχική ασφάλιση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Αποκαθίσταται πλήρως η διαδοχική ασφάλιση, με την πλήρη άρση των αδικιών. Ανταποκρίνονται έτσι οι ρυθμίσεις στην κινητικότητα στην αγορά εργασίας, η οποία ενώ είναι μία πραγματικότητα δεν πρέπει να παράγει αδικίες κατά το χρόνο συνταξιοδότησης. Να σημειωθεί ότι σήμερα, ο συνταξιούχος διαδοχικής ασφάλισης χάνει περίπου 30% της σύνταξής του, σε σχέση με αυτόν που δούλεψε τα ίδια χρόνια, υπαγόμενος σε έναν φορέα ασφάλισης.

21. ΕΡΩΤΗΣΗ: Κυριολεκτεί το ΠΑΣΟΚ όταν λέει ότι επιλύει το ζήτημα της διαδοχικής ασφάλισης; Μα αυτό το θέμα ταλανίζει τους ασφαλισμένους εδώ και δεκαετίες! Πως μπορείτε να το λύσετε εσείς με ένα νόμο;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κυριολεκτούμε απολύτως! Η άρση των αδικιών από την ασφάλιση σε περισσότερα του ενός Ταμείου διαδοχικά –κάτι που σήμερα τείνει να γίνει ο κανόνας στην αγορά εργασίας δεδομένης της κινητικότητας των εργαζομένων- επιτυγχάνεται με το νέο νομοσχέδιο για το Ασφαλιστικό, γιατί ενοποιούνται οι κανόνες ασφάλισης σε όλα τα Ταμεία. Ξέρουμε ότι ο

κόσμος δεν θα πιστώσει τώρα στο ΠΑΣΟΚ αυτή τη μεγάλη αλλαγή. Αλλά κάθε ένας άνθρωπος που θα παύει να αδικείται και να ταλαιπωρείται θα καταλάβει την αξία της παρέμβασής μας.

22. ΕΡΩΤΗΣΗ: **Γιατί ο ΟΓΑ αποτελεί μια αυτοτελή περίπτωση;**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ο ΟΓΑ κατέστη Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης το 1998. Η σύνταξη χωρίζεται και σήμερα σε δύο μέρη: τη βασική και την ανταποδοτική. Ξεκινώντας από το 1998 η βασική σύνταξη διαμορφώθηκε σε σημερινές τιμές στα 360€. Για κάθε χρόνο ασφάλισης από την 1.1.1998 και μετά, ο ασφαλισμένος του ΟΓΑ, καταβάλλει ποσό από 450-1100€ περίπου ετησίως, ανάλογα την κατηγορία, ενώ για κάθε ασφαλισμένο ο κρατικός προϋπολογισμός πληρώνει το διπλάσιο, δηλαδή από 900€ έως 2.200€ το χρόνο. Η αυξημένη συμμετοχή του κράτους στη χρηματοδότηση του ΟΓΑ συνδυάζεται με μείωση για κάθε επόμενο έτος, από την 1.1.2003, της βασικής σύνταξης κατά 4% ετησίως, έτσι ώστε το 2027 να μην υπάρχει βασική σύνταξη για αυτούς που θα συνταξιοδοτηθούν από το έτος αυτό και εφεξής. Αυτό συμβαίνει γιατί, έως το 2027, για τον ασφαλισμένο που ξεκίνησε το 1998, το Δημόσιο θα έχει πληρώσει διπλάσιες εισφορές από τον ίδιο, προκειμένου να εξασφαλισθεί μια αξιοπρεπής σύνταξη.

23. ΕΡΩΤΗΣΗ: **Τελικά, από την ώρα που καταθέσατε το προσχέδιο του νόμου, έως σήμερα, τι θετικό έγινε για τους ασφαλισμένους/συνταξιούχους;**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Με τη συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εξασφαλίστηκε η βασική σύνταξη, όπως την προβλέπει το σχέδιο νόμου, και όχι ως σύνταξη γήρατος, να χορηγείται δηλαδή στο 65^ο έτος και με εισοδηματικά κριτήρια. Προβλέφθηκαν τα λεγόμενα «μαξιλάρια»: την αναγνώριση πλασματικού χρόνου ασφάλισης, **και αποφεύχθηκε** να είναι μετά από 40 χρόνια εργασίας το ποσοστό αναπλήρωσης 48% για το σύνολο των συντάξεων, να κοπούν οι συντάξεις χρειάς, να κοπούν οι καταβαλλόμενες συντάξεις άγαμων θυγατέρων και να καταργηθεί η κατώτατη σύνταξη. Όσοι κατηγορήσαν το Π.Α.Σ.Ο.Κ. για ψευδή διασπορά δυσμενών ειδήσεων και υποκρισία, ήρθε η ώρα να κάνουν την αυτοκριτική τους, έχοντας υπόψη τους ότι για ό,τι αναφέρθηκε δημοσίως υπάρχουν και τα αντίστοιχα έγγραφα στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

24. ΕΡΩΤΗΣΗ: Ποιες είναι οι ρυθμίσεις για τις απολύσεις και την αποζημίωση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Σαφής και συγκεκριμένος όρος του Μνημονίου είναι η αύξηση του ορίου των ομαδικών απολύσεων, ανά μήνα, και η μείωση του ύψους της καταβαλλόμενης αποζημίωσης. Αφού οι εργοδότες με τους εργαζόμενους δεν κατέστη δυνατόν, παρά τις επανειλημμένες προσκλήσεις του Υπουργού Εργασίας, να βρουν μόνοι τους μια λύση, προβλέπεται σήμερα:

α) Η αύξηση του ορίου των ομαδικών απολύσεων, ανά μήνα, από 2 άτομα που είναι σήμερα σε 6, για επιχειρήσεις που απασχολούν 20-150 εργαζόμενους, καθώς επίσης και η αύξηση από 2% έως 5% και πάντως όχι περισσότερα από 30 άτομα μηνιαίως, για επιχειρήσεις που απασχολούν από 150 και άνω. Σε όλες αυτές τις ομαδικές απολύσεις δεν επιτρέπεται να αποτελούν οι εργαζόμενοι άνω των 55 ετών, ποσοστό άνω του 10% των απολυόμενων εργαζομένων. Επαναλαμβάνεται εδώ, το γεγονός ότι η αύξηση αυτού του ορίου αφορά στις επιχειρήσεις που απασχολούν **πάνω από 20 άτομα**. Πόσες είναι αυτές; Σύμφωνα με στοιχεία του ΣΕΠΕ, το 1,5% των επιχειρήσεων. Πόσους εργαζόμενους απασχολούν; Περίπου 200.000, δηλαδή το 5% των εργαζομένων. Όλοι οι άλλοι εργαζόμενοι απασχολούνται σε επιχειρήσεις με κάτω από 20 άτομα προσωπικό, για τις οποίες δεν υπάρχει καμμία αλλαγή στα σημερινά ισχύοντα.

β) Σε ό,τι αφορά την υποχρέωση να μειωθεί το ύψος της αποζημίωσης, έγινε η εξής επιλογή: να μην μειωθεί το ύψος της αποζημίωσης, ώστε να μην θιγεί το συμφωνημένο, για χιλιάδες εργαζόμενους, εφάπαξ, που υπολογίζεται με βάση το ύψος της αποζημίωσης, αλλά να μειωθεί ο χρόνος της προειδοποίησης, ο οποίος ήταν υπερβολικός και έτσι εφαρμοζόταν μόνο στο 3% των απολυομένων, σύμφωνα με στοιχεία του ΣΕΠΕ. Ο χρόνος προειδοποίησης από 1-24 μήνες τροποποιείται σε χρόνο προειδοποίησης από 1-6 μήνες. Να σημειωθεί ότι και ο νέος αυτός χρόνος από 1-6 μήνες είναι από τους υψηλότερους στην ΕΕ.

γ) Το Μνημόνιο αναφέρει ως υποχρέωσή της Ελλάδας να μειωθεί το ύψος της αποζημίωσης και για τους εργατοτεχνίτες. Παρ' όλα αυτά με τις ρυθμίσεις του σχεδίου-νόμου επιχειρείται να αποφευχθεί η μείωση της αποζημίωσης για την κατηγορία των εργατοτεχνιτών.

δ) Το Μνημόνιο καθορίζει το πάγωμα των μισθών για 3 χρόνια. Ούτε ως προς αυτό έγινε παρέμβαση, αφήνοντας το όλο θέμα στη συμφωνία των κοινωνικών εταίρων.

25. ΕΡΩΤΗΣΗ: Κάποιοι λένε ότι έχετε υπερβεί το Μνημόνιο σε ό,τι αφορά την αύξηση του ορίου των απολύσεων. Λένε μάλιστα ότι το μνημόνιο κάνει λόγο για αύξηση 4%.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ακόμη ένα ψέμα! Πουθενά το Μνημόνιο δεν κάνει την παραμικρή αναφορά σε αριθμό απολυόμενων και αυτό είναι κάτι που μπορεί να διαπιστώσει οποιοσδήποτε! Μιλά για την ανάγκη αύξησης του ορίου των απολύσεων χωρίς να προσδιορίζει πουθενά τον αριθμό. Υπάρχει ένα όριο στη δυνατότητα που δίνουν τα πράγματα για να λέει ο καθένας ψέματα! Όταν το ερώτημα αφορά την ύπαρξη ή όχι ενός αριθμού, τότε το ψέμα είναι απολύτως απαράδεκτο γιατί είναι οφθαλμοφανές!

26. ΕΡΩΤΗΣΗ: Τι αλλάζει στη διαιτησία με το σχέδιο νόμου;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ανεξάρτητα από τις διατυπώσεις του Μνημονίου, η ερμηνεία που του προσδίδεται είναι η αποφυγή να εξαναγκάζει η μία πλευρά την άλλη να σύρεται στη διαιτησία. Εισάγεται ρύθμιση για έναν αντικειμενικό προσδιορισμό ξεχωριστού καταλόγου μεσολαβητών και διαιτητών, όπου ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ και ΕΣΕΕ θα έχουν δικαίωμα VETO. Προσπαθούμε έτσι, ως προς το θέμα της διαιτησίας, να επιτευχθεί συμφωνία, ακόμη και τώρα, των κοινωνικών εταίρων, αίροντας τις αμφισβητήσεις για τη μονόπλευρη στάση της. Εάν μια τέτοια συμφωνία υπάρξει, θα συμπεριληφθεί είτε στο παρόν σχέδιο νόμου, είτε στο αμέσως επόμενο, που θα αφορά την ανασύσταση του ΣΕΠΕ και το οποίο θα κατατεθεί τον Ιούλιο. Να σημειωθεί, πως η I.L.O με βάση την απόφαση του 2003 της Επιτροπής Συνδικαλιστικής Ελευθερίας, έχει κάνει παρατήρηση στην Ελλάδα για τις ρυθμίσεις περί αναγκαστικής διαιτησίας.

27. ΕΡΩΤΗΣΗ: Τι αποφάσισε ακριβώς η Επιτροπή Συνδικαλιστικής Ελευθερίας της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας το 2003;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Μεταφέρω αυτολεξεί από δημοσίευση για το περιεχόμενο της αποφάσεως στην Επιθεώρηση Εργατικού Δικαίου: «Οι συγκεκριμένες διατάξεις του ν.1876/1990 παραβιάζουν τις Διεθνείς Συμβάσεις Εργασίας 94 και 154, στο βαθμό που επεκτείνουν τις δυνατότητες υποχρεωτικής προσφυγής στη Διαιτησία και σε τομείς που δεν συνδέονται με την παροχή ουσιωδών για τη ζωή και την υγεία και ασφάλεια του πληθυσμού αγαθών και υπηρεσιών».

28. ΕΡΩΤΗΣΗ: Ποια μέτρα κοινωνικής προστασίας περιλαμβάνει το σχέδιο νόμου για τους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας και τους απολυόμενους άνω των 55 ετών;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Για τους απολυόμενους άνω των 55 ετών προβλέπεται η δυνατότητα αυτασφάλισης έως τη συνταξιοδότησή τους, με υποχρεωτική συμμετοχή των εργοδοτών από 50-80% και με το υπόλοιπο να καταβάλλεται από τον ΟΑΕΔ. Για τους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας κάτω των 25 ετών, προβλέπουμε μείωση του βασικού μισθού, όπως ρητά και κατηγορηματικά αναφέρει το Μνημόνιο, αλλά με την παρέμβαση του ΟΑΕΔ που προβλέπεται, η μείωση αυτή δεν θα φτάνει στη τσέπη του νέου εργαζομένου, αφού ο ΟΑΕΔ, θα αναλαμβάνει τη διαφορά. Εδώ κατηγορήθηκε η κυβέρνηση με δύο ανακρίβειες: η πρώτη αφορά τη λεγόμενη ανακύκλωση. Δηλαδή την απόλυση ενός εργαζομένου που παίρνει πλήρεις αποδοχές και την αντικατάστασή του με έναν που θα παίρνει μειωμένες αποδοχές. Η ανακύκλωση όμως απαγορεύεται σε όλα τα προγράμματα του ΟΑΕΔ με όλες τις ΥΑ του Υπουργού Εργασίας, με τις οποίες απαγορεύεται να προσληφθεί επιδοτούμενος εργαζόμενος, εάν έχει προηγηθεί κατά το προηγούμενο 6μηνο απόλυση εργαζομένου. Αυτό, λοιπόν, που γίνεται επί χρόνια, θα επαναληφθεί και τώρα με την ΥΑ που θα εξειδικεύει το νόμο. Κι ακόμη, απευθύνεται η κατηγορία ότι όταν λέει το σχέδιο-νόμου πως ο ΟΑΕΔ δύναται να χρηματοδοτήσει, υπάρχει κρυφός σκοπός να μην ανταποκριθεί ο ΟΑΕΔ σε αυτή τη δράση. Κατατέθηκε όμως, στη Διαρκή Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής, έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Διαχείρισης Κοινοτικών και άλλων Πόρων, από το οποίο προκύπτει ότι από το ΕΚΤ δεν μπορεί να υπάρξει συμμετοχή με κοινοτικούς πόρους, όταν πρόκειται για παθητικές πολιτικές απασχόλησης, δηλαδή όταν δεν πρόκειται για επιλέξιμα προγράμματα. Ακούστηκε επίσης για ακόμη μία φορά το επιχείρημα «Πώς ο ΟΑΕΔ θα κάνει αυτά τα προγράμματα, αφού δεν έχει λεφτά;». Εδώ, από το Μάρτιο δίδεται η απάντηση για όλα τα προγράμματα που τίθενται σε εφαρμογή, πως οι επιχορηγήσεις γίνονται από κοινοτικούς πόρους, καθώς και από τη λογιστική διαγραφή οφειλών του ΙΚΑ προς τον ΟΑΕΔ.